Valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaosto

Asia: HE 123/2018
Asiantuntijalausunto 2.10.2018
Pääsihteeri Seppo Savolainen, Sotainvalidien Veljesliitto

Valtiovarainvaliokunnan vuoden 2018 talousarviota koskevassa mietinnössä VaVM 22/2017 pidettiin perusteltuna sotainvalidien laitoshoidon haitta-asterajan alentamista 15–10 prosenttiin. Hallituksen esitykseen valtion vuoden 2019 talousarvioksi ei tätä uudistusta kuitenkaan sisälly.

Sotilasvammalain nojalla valtio korvaa jaksoittaisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon vain vähintään 20 prosentin haitta-asteen sotainvalideille. Prosenttirajan vuoksi 10–15 prosentin sotainvalidit eivät voi saada tuollaista hoitoa sotainvalidien sairas- ja veljeskodeissa, vaikka olisivat sen tarpeessa.

Edellytykset epäkohdan korjaamiseen ovat olemassa

1. **Rahoitus**
   Valtion vuoden 2017 tilinpäätöksen mukaan momentin *sotilasvammakorvaukset 33.50.51* määrärahasta jäi käyttämättä **9,32 milj. euroa** ja momentilta *33.50.52 valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin* siirtyi tälle vuodelle **57 milj. euroa**. Puolet edellä kerrotusta ylijäämästä olisi riittänyt kattamaan 10 ja 15 prosentin sotainvalidien tarvitseman laitoshoidon kustannukset koko heidän elinajakseen. Myös kuluvalta vuodelta tulee jäämään käyttämättä runsaasti edellä kerrottuja määrärahoja.
2. **Kustannukset**
   Sotainvalidien Veljesliiton laskelman mukaan 15 prosentin sotainvalidien hoito maksaisi vuonna 2019 noin 3 milj. euroa ja 10 prosentin sotainvalidien hoito vastaavasti noin 4 milj. euroa. Valtiokonttorin 10-11 milj. euron yhteisarviossa ei ole otettu täysimääräisesti huomioon niitä säästöjä, joita uudistus toisi kotipalvelujen, palveluasumisen ja kuntoutuksen osalta. Sotainvalidien jo 25 prosenttiin kasvanut vuotuinen poistuma tulee jatkossa pienentämään kustannuksia nopeassa tahdissa.
3. **Uudistuksen valmistelun ja toteutuksen vaatima työmäärä**
   Sotilasvammalain muutos on helppo valmistella ja sen vaatima työpanos on vähäinen. Uudistus ei vaikuttaisi merkittävästi korvausasioita hoitavan Valtiokonttorin työmäärään.
4. **Hoitopaikkojen riittävyys**
   Sotainvalideja varten valtion ja Raha-automaattiyhdistyksen varoin 1980-1990 luvuilla rakennetuissa sotainvalidien sairas- ja veljeskodeissa on vaikeavammaisilta sotainvalideilta vapautuneita hoitopaikkoja riittävästi uudistuksen toteutukseen.